

[Udenrigsministeren.]

havde behov for, når nu lejligheden gaves, meget grundigt at drøfte også nogle af de europæiske problemer, der, som fremhævet af flere af ordførerne, indtog en meget fremtrædende og omfattende plads i det oplæg, jeg gav i går. Jeg skal først gøre nogle bemærkninger til ordførerne.

Hr. Jørgen Peder Hansen spurgte i forbindelse med SALT-forhandlingerne, om jeg havde håb om og tro på, at det kunne lykkes at underskrive første del af disse forhandlinger under præsident Nixons planlagte besøg i Moskva i maj. Jeg vil gerne dertil sige, at alle de oplysninger, der sådan er tilgængelige for os — det er jo ikke forhandlinger, vi deltager i og kan følge fra fase til fase — går ud på, at disse forhandlinger gør gode fremskridt, og det er selvfølgelig det væsentlige, men om de vil føre til en sådan første aftale, tør jeg ikke sige. Vi håber det, men jeg tør ikke give noget tilsagn om det, og der foreligger ikke for os noget materiale, der siger, at de vil gøre det. Derfor ville det være gæteri, om jeg svarede mere detaljeret, end jeg har gjort her.

Så vil jeg til hr. Jørgen Peder Hansen, som jeg var enig med på nogenlunde alle punkter, blot gøre den bemærkning, at jeg var meget glad for hans afsluttende bemærkninger om, at der var grund til at give udenrigstjenesten og udenrigsministeriets embedsmænd de allerbedste vilkår for at udføre de analyse-mæssige opgaver, der knytter sig til hele den internationale udvikling, men jeg er også enig med hr. Jørgen Peder Hansen i, at dette spørgsmål får vi passende lejlighed til at drøfte, når vi om nogen tid skal behandle det forslag, som hr. K. Helveg Petersen er medforlagsstiller af, og som jeg nok synes må give anledning til en række interessante betragtninger over dette problem, der er meget mere udførligt og omhyggeligt behandlet i hr. K. Helveg Petersens forslag. Derfor vil jeg gerne have lov til at vente med at svare mere udførligt, til vi om nogen tid skal behandle dette forslag.

Hr. Knud Østergaard kom i sin omtale af frihedsbevægelserne og den danske regerings støtte til disse — et forhold, som jeg i øvrigt samlet vil besvare i forbindelse med nogle synspunkter, hr. Poul Hartling gjorde gældende — ind på den henvendelse, som hr.

Arnth-Jensen på Industrirådets vegne havde rettet til statsministeren. Jeg vil gerne i den anledning oplyse, at statsministeren har svaret direktør Arnth-Jensen og i dette svar gengivet nogle af de rent faktiske oplysninger, som jeg fremsatte i min redegørelse i går, og som jeg også tidligere har nævnt i forbindelse med finanslovdebatten. Derudover gav statsministeren udtryk for følgende, som jeg gerne vil citere, fordi det rammer noget væsentligt i forhold til det, som hr. Knud Østergaard sagde heroppefra i formiddags. Citatet lyder således:

„Regeringen betragter det som en af sine væsentligste opgaver at sikre dansk erhvervsliv de bedst mulige vilkår på markederne i udlandet, men De vil sikkert være enig med mig i, at dette ikke bør afholde Danmark fra en humanitær indsats i overensstemmelse med De Forenede Nationers principper og på grundlag af Sikkerhedsrådets beslutninger. En sådan indsats kan ikke betragtes som indblanding i andre staters indre anliggender eller med rette føre til handelsmæssige indgreb imod danske virksomheder.“

Jeg kan meddele, at jeg fra hr. Bjørner, Grösserer-Societetet, fik en henvendelse, der på mange punkter lignede den, som statsministeren fik fra hr. Arnth-Jensen, og jeg har svaret hr. Bjørner omtrent på samme måde. Brevene var lidt forskellige, og derfor var svarene også lidt forskellige. Jeg vil gerne have lov til også at citere en enkelt ting fra dette brev til hr. Bjørner, der slutter sådan, efter at jeg har nævnt disse faktiske ting om hjælpen:

„Videre er det en forudsætning for den danske bistand, at FN's Sikkerhedsråd har vedtaget beslutninger, der for det pågældende områdes vedkommende enten opfordrer til ydelse af hjælp, eller som statuerer, at der foreligger en undertrykkelse, der bør bringes til ophør. Sådanne beslutninger fra Sikkerhedsrådet foreligger for koloniområderne i det sydlige Afrika. Den danske hjælp kan derfor ikke krænke princippet om ikke-indblanding i andre staters indre anliggender. Dette princip er grundlæggende for samkvemmet mellem staterne og rangerer højt blandt principperne i FN-pagten.“

Deres brev giver mig i øvrigt anledning til at understrege, at regeringen selv sagt